

MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ETIKOS KOMISIJA

SPRENDIMAS DĖL VIRGINIJAUŠ SUNGAILOS

2021 m. liepos 27 d. Nr. TV20-11
Mažeikiai

Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija (toliau – Etikos komisija), kurią sudaro pirmininkė Ona Kelpšienė, nariai Janina Cicėnienė, Stasė Gineitienė, Odeta Jasmontienė, Irena Macijauskienė, Antanas Valtas, Vytautas Visminas, Milda Zubavičienė, gavusi partijos „Laisvė ir teisingumas“ atsakingojo sekretoriaus Roberto Filistovičiaus (toliau – Robertas Filistovičius) 2021 m. birželio 22 d. skundą „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos nario Virginijaus Sungailos elgesio“ (registruotas 2021 m. birželio 23 d., reg. Nr. R7-3312) bei 2021 m. birželio 29 d. vykusio posėdžio metu nusprendusi šio prašymo pagrindu pradėti tyrimą,

n u s t a t ė:

Tyrimo pagrindas ir dalykas

2021 m. birželio 22 d. skunde Robertas Filistovičius nurodo, kad 2021 m. birželio 17 d. vykusio Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Švietimo, kultūros ir sporto komiteto posėdžio metu Mažeikių rajono savivaldybės tarybos narys Virginijus Sungaila (toliau – Virginijus Sungaila), pasisakius Mažeikių rajono savivaldybės tarybos narei, partijos „Laisvė ir teisingumas“ Mažeikių skyriaus frakcijos seniūnei Sigutei Bernotienei (toliau – Sigutė Bernotienė), pasakė „Aš jums siūlyčiau pasivadinti ne laisvė, bet kalėjimas ir banditizmas. Pasivadinkit taip, o ne laisvė ir teisingumas“. Kadangi dabartiniame lietuvių kalbos žodyne žodis „kalėjimas“ apibūdinamas kaip „namai laikyti asmenims, kuriems atimta laisvė“, o „banditizmas“ – kaip „organizuotas plėšikavimas, žudymas“, mano, jog Virginijus Sungaila, dalyvaujant kitų partijų atstovams, Mažeikių rajono savivaldybės administracijos tarnautojams, žiniasklaidos atstovams, savo viešą pasisakymą nepagrindęs jokiais argumentais ar faktinėmis aplinkybėmis, pažemino partijos „Laisvė ir teisingumas“ dalykinę reputaciją bei padarė jai neturtinę žalą. Mano, kad Virginijaus Sungailos elgesys yra nesuderinamas su valstybės politikų elgesio viešajame gyvenimo principais ir reikalavimais, todėl prašo ištirti ar jis nepažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 6 punkte numatyto pavyzdingumo principo.

Nustatytos faktinės aplinkybės

Virginijus Sungaila, atsakydamas į Etikos komisijos pranešimą apie pradėtą tyrimą, 2021 m. liepos 23 d. elektroniniu paštu pateikė rašytinį paaiškinimą, kuriame nurodė, jog pagarsintas jo siūlymas partijai „Laisvė ir teisingumas“ yra paimtas iš konteksto, neįvertinant arba sąmoningai nutylint visą visumą, savo kaltės neįžvelgia, prašo tyrimą nutraukti.

Sigutė Bernotienė 2021 m. liepos 7 d. pateikė rašytinį paaiškinimą, kuriame nurodė, jog 2021 m. birželio 17 d., Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Švietimo, kultūros ir sporto komiteto posėdžio metu svarstant darbotvarkę, Virginijui Sungailai pasisakius „šitų klausimų yra išsigąsta, nes šitie klausimai ne vienas liečia partiją „Laisvė ir teisingumas“, Virginijaus Sungailos paprašė nustoti nuolat kritikuoti partiją „Laisvė ir teisingumas“, į ką reaguodamas Virginijus Sungaila pareiškė „Aš

jums siūlyčiau pasivadinti ne laisvė, bet kalėjimas ir banditizmas. Pasivadinkit taip, o ne laisvė ir teisingumas“. Mano, jog Virginijus Sungaila viešai, t.y. kitų politikų, visuomenės bei žiniasklaidos akivaizdoje, partijai „Laisvė ir teisingumas“ siūlydamas pasivadinti partija „Kalėjimas ir banditizmas“, pažemino šios partijos vardą, nes partijos narius sutapatino su plėšikais, žudikais, kita visuomenės smerkiama, nepriimtina veikla, be to, pažemino ir Mažeikių rajono savivaldybės tarybos nario, kaip politiko, vardą visuomenės akyse.

2021 m. birželio 17 d. Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Švietimo, kultūros ir sporto komiteto posėdžio protokole Nr. T4-7 užfiksuota, kad posėdis prasidėjo 14.00 val., baigėsi 15.55 val., jame dalyvavo posėdžio pirmininkas Viktoras Bugnevičius, posėdžio sekretorė Dovilė Milienė, komiteto nariai Paulius Auryla, Sigutė Bernotienė, Rūta Matulaitienė, Virginijus Sungaila, Milda Zubavičienė, kviestieji asmenys - Mažeikių rajono savivaldybės tarybos narė Reda Šiaulienė, Mažeikių rajono savivaldybės mero patarėjai Kęstutis Bartkevičius bei Ramūnas Bertulis, Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas Viktoras Prokopčukas, Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Finansų skyriaus vedėja Julija Balvočienė, Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Ryšių su visuomene skyriaus vedėja Alma Tupikienė, Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėjas Apolinaras Stonkus, Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėjo pavaduotojas Romualdas Sakalauskas, Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Turto valdymo ir priežiūros skyriaus vedėjo pavaduotoja Daiva Kuodienė, Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Vietinio ūkio skyriaus vedėjo pavaduotojas Kęstutis Šimkūnas, Lietuvos Respublikos Seimo narės Laimos Nagienės patarėja Miranda Grigonienė, UAB „Mažeikių autobusų parkas“ direktorių Arvydas Šemeta, UAB „Eurointegracijos projektai“ analitikė Laura Teišerskienė bei žiniasklaidos atstovai. Protokole užfiksuota, kad svarstant darbotvarkę, komiteto pirmininkas Viktoras Bugnevičius narius informavo, jog komiteto narys Virginijus Sungaila pateikė prašymą į darbotvarkę įtraukti 5 papildomus klausimus, tačiau balsuojant, 4 balsais „už“ ir 2 balsais „prieš“, buvo nuspręsta patvirtinti darbotvarkę be papildomų klausimų-informacijų.

2021 m. birželio 17 d. vykusio Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Švietimo, kultūros ir sporto komiteto posėdžio garso įrašė girdėti kaip svarstant komiteto posėdžio darbotvarkę bei sprendžiant klausimą dėl Virginijaus Sungailos pasiūlytų penkių klausimų įtraukimo į darbotvarkę, Virginijus Sungaila pristatė į darbotvarkę įtrauktinus jo siūlomus klausimus bei užbaigė fraze „<...> tai vat, gerbiamieji, šitų klausimų yra išsigąsta, nes šitie klausimai ne vienas liečia partiją „Laisvė ir teisingumas“... Ačiū ir galime pradėti darbą“. Tada Sigutė Benotienė replikuodama pasisakė „,,Laisvė ir teisingumas“ prašom nekritikuoti ištisai, nes Jūs neteisis esat“. Po to Virginijus Sungaila pasisakė „Aš jums siūlyčiau pasivadinti tiesiog ne laisvė, bet kalėjimas ir banditizmas. Pasivadinkit taip, o ne laisvė ir teisingumas“.

Teisinis vertinimas ir motyvai

Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnyje nurodyta, kad valstybės politikas viešajame gyvenime vadovaujasi pagarbos žmogui ir valstybei, teisingumo, sąžiningumo, skaidrumo ir viešumo, padorumo, pavyzdingumo, nesavanaudiškumo, nešališkumo bei atsakomybės principais.

Kreipdamasi į Etikos komisiją Robertas Filistovičius prašo įvertinti ar Virginijus Sungaila, 2021 m. birželio 17 d. vykusio Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Švietimo, kultūros ir sporto komiteto posėdžio metu pasisakydamas žodžiais „Aš jums siūlyčiau pasivadinti tiesiog ne laisvė, bet kalėjimas ir banditizmas. Pasivadinkit taip, o ne laisvė ir teisingumas“ nepažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 6 punkte numatyto pavyzdingumo principo, todėl Etikos komisija turėtų vertinti ar politikas deramai elgiasi visuomenėje, laikosi visuotinai pripažįstamų dorovės, moralės ir etikos normų.

Lietuvių kalbos žodyne žodis „kalėjimas“ yra apibūdinamas kaip „namai laikyti asmenims, kuriems atimta laisvė“, o žodis „banditizmas“ – kaip „organizuotas plėšikavimas ar žudymas“, ir nors šie žodžiai nėra pagarbūs, tačiau, atsižvelgiant į šiais žodžiais pasivadinti

pasiūlymo partijai „Laisvė ir teisingumas“ aplinkybes, t.y. aplinkybę, jog pasiūlymas buvo išsakytas po to, kai Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Švietimo, kultūros ir sporto komitetas atsisakė į darbotvarkę įtraukti Virginijaus Sungailos pasiūlytus penkis klausimus ir tarp atsisakiusių į darbotvarkę įtraukti šiuos klausimus buvo du partijos „Laisvė ir teisingumas“ nariai, tai vertintina ne kaip siekis pažeminti ar sumenkinti partiją „Laisvė ir teisingumas“ kiemo nors akivaizdoje, o kaip emocinė politinės kritikos išraiška. Nors skundą pateikęs Robertas Filistovičius tvirtina, jog tokiu pasisakymu Virginijus Sungaila pažemino partijos „Laisvė ir teisingumas“ dalykinę reputaciją, tačiau nei su skundu, nei tyrimo metu nepateikė jokių tai patvirtinančių duomenų, o atlikto tyrimo metu Etikos komisija nenustatė, kad šis Virginijaus Sungailos pasisakymas būtų susilaukęs kokio nors atgarsio visuomenėje, būtų kiemo nors plačiai aptarinėjamas ar komentuojamas, po šio pasisakymo partiją „Laisvė ir teisingumas“ būtų palikę kurie nors jos nariai, partija būtų patyrusių kokių nors nuostolių ar kilusios panašaus pobūdžio neigiamos pasekmės. Etikos komisijos nuomone, partijos reputacijos pažeidimas turi pasiekti tam tikrą rimtumo lygį ir taip, kad būtų ženkliai pakenkta, o emocionali kritika, kuri, beje, išsakyta asmens, neturinčio jokios įtakos partijos „Laisvė ir teisingumas“ kokiam nors apsisprendimui (taip pat ir dėl pavadinimo keitimo), neturėtų būti vertinama kaip dalykinės reputacijos pažeminimas ar sumenkinimas.

Esant tokiai situacijai, Virginijaus Sungailos 2021 m. birželio 17 d. vykusio Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Švietimo, kultūros ir sporto komiteto posėdžio metu pasiūlymas partijai „Laisvė ir teisingumas“ pasivadinti partija „Kalėjimas ir banditizmas“ nelaikytinas partijos „Laisvė ir teisingumas“ dalykinės reputacijos pažeminimu ar sumenkinimu, o skundas dalyje dėl neturtinės žalos padarymo paliekamas nenagrinėtu, nes tokio pobūdžio klausimus sprendžia teismai.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 9 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 3 dalimi, 10 straipsnio 1 dalimi, Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos nuostatų, patvirtintų Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2021 m. gegužės 28 d. sprendimu Nr. T1-196 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos nuostatų patvirtinimo“, 38.1 papunkčiu, 40, 42, 44-46 punktais, Etikos komisija,

n u s p r e n d ė:

1. Pripažinti, kad Mažeikių rajono savivaldybės tarybos narys Virginijus Sungaila, 2021 m. birželio 17 d. vykusio Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Švietimo, kultūros ir sporto komiteto posėdžio partijai „Laisvė ir teisingumas“ pasiūlydamas pasivadinti partija „Kalėjimas ir banditizmas“, nepažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 6 punkte numatyto valstybės politiko elgesio pavyzdingumo principo.
2. Sprendimo kopiją išsiųsti partijos „Laisvė ir teisingumas“ atsakingajam sekretoriui Robertui Filistovičiui, Mažeikių rajono savivaldybės tarybos nariui Virginijui Sungailai bei Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.
3. Sprendimą paskelbti Mažeikių rajono savivaldybės interneto svetainėje www.mazeikiai.lt.
4. Sprendimas gali būti skundžiamas Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo valstybės politikui, dėl kurio yra priimtas sprendimas, dienos.

Komisijos pirmininkė

Ona Kelpšienė